

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/323/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213307
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114213307.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s. r. o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 47 150 513, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX R. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 461,92 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 19C 89/2014 - 43 zo dňa 21.09.2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje sa uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) pripustil vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 343 828.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou podanou dňa 12.05.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy vo výške 461,92 Eur s prísl. na základe uzavretej zmluvy o poskytovaní elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu žalovanej.

Písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 10.06.2014 oznámilo občianske združenie Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ so sídlom v Prešove prostredníctvom svojho právneho zástupcu svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovaného. Žalobca v písomnom podaní doručenom súdu prvého stupňa dňa 11.08.2014 uviedol, že na strane vedľajšieho účastníka nie sú splnené podmienky na jeho vstup do konania a navrhol nepripustiť vstup vedľajšieho účastníka do konania.

S poukazom na ustálenú prax súdov a charakter zmluvy o poskytovaní elektronickej komunikačnej služby uzavretej medzi účastníkmi sporu ako spotrebiteľskej, súd prvého stupňa uviedol, že námietky žalobcu nie sú spôsobilými na prijatie rozhodnutia o nepripustení takého združenia na ochranu spotrebiteľov do konania, kde druhou stranou sporu je spotrebiteľ. Zákon jednoznačne deklaruje, že takéto združenie môže do konania vstúpiť a keďže žalobca nespochybnil ani jeden atribút dôvodnosti vstupu takého združenia podľa § 93 ods. 3 O.s.p., pretože sa jedna skutočne o právnickú osobu ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľa, niet žiadnych zákonných prekážok, aby súd prvého stupňa tu možnosť združeniu odoprel.

Proti tomuto uzneseniu žalobca podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Poukázal na to, že podľa novely O.s.p. s účinnosťou od 01.01.2015 bude doplnené doterajšie ustanovenie § 93 O.s.p. a budú odstránené interpretačné problémy praxe súdov v otázke či a za akých podmienok môže do

občianskeho súdneho konania ako vedľajší účastník vstúpiť právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa zákona č. 250/2007 Z.z. Podľa tejto novely sa bude vyžadovať výslovný súhlas účastníka popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na takýto podnet neprihliada. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora z 27.februára 2014, sp. zn. C-470/12. Podľa predmetnej vnútroštátnej úpravy môže združenie priamo zastupovať spotrebiteľa vo všetkých konaniach na základe plnomocenstva udeleného spotrebiteľom. Podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/188/2012 z 05.02.2013 vyplýva, že z ust. § 93 O.s.p. nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka. Účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka len hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Súd musí mať vždy jasno, či účastník ktorého chce vedľajší účastník podporovať s jeho podporou súhlasí alebo či nevyjadril nesúhlas. Je potrebné konštatovať, že ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie zmenil a vstup vedľajšieho účastníka do konania nepripustil.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 a dospel k záveru, že uznesenie je správne. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého uznesenia a na doplnenie jeho správnosti poznamenáva:

Zákon č. 353/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v § 93 ods. 3 O.s.p. sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie:

"Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, 10b) súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada." Tento zákon nadobudol účinnosť 1.1.2015. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel rešpektujúc ústavnú zásadu práva na spravodlivý proces k záveru, že vstup vedľajšieho účastníka do konania je potrebné posudzovať podľa zákona účinného v čase jeho vstupu. Je rozhodné, že vstup vedľajšieho účastníka do konania bol súdu prvého stupňa oznámený dňa 10.06.2014 a v rozhodnom období sa explicitne zákonom súhlas účastníka, na strane ktorého vystupovať v konaní mieni, nevyžadoval tak, ako to predpokladali právne predpisy účinné v čase oznámenia vstupu. Iba takýto ústavnokonformný výklad dáva zadosť vyššie spomenutej zásade práva na spravodlivý proces. Vo svetle týchto úvah odvolací súd pristúpil k vecnému preskúmaniu veci v zmysle ustanovení účinných v čase oznámeného vstupu (t.j. ku dňu 10.06.2014).

Podľa výpisu z registra občianskych združení vedeného Ministerstvom vnútra SR, je občianske združenie Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ zapísané v tomto registri od 18.10.2013 v oblasti spotrebiteľských činností.

Z uvedeného je zrejmé, že Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ je združením, ktoré môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník vo veci ochrany práv spotrebiteľa.

Z dôvodovej správy k § 93 ods. 2 O. s. p. (k novele účinnej od 15.10.2008): „Navrhovaná právna úprava súvisí s právnou úpravou v zákone č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení 539/2005 Z. z. a zákona 326/2007 Z. z., v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Úprava má za cieľ umožniť širšiu ochranu osobám na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia a súvisí aj s transpozíciou rôznych smerníc určených na ochranu spotrebiteľa, osôb, vo vzťahu ku ktorým bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a pod. Navrhovaná právna úprava umožňuje rozšíriť predmet konania na návrh vedľajšieho účastníka. Cieľom navrhovanej úpravy je rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi

problematické zo strany subjektov - ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu - vstupovať do konaní (najmä na strane navrhovateľa) ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne“.

Podľa bodu 50 uznesenia Súdneho dvora zo dňa 16.11.2010 vo veci C-76/10 (Pohotovosť s.r.o. proti L. G.) „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku“ (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, bod 52). Podľa názoru odvolacieho súdu nie je vo všeobecnom záujme, ak by sa mala spotrebiteľovi odoprieť možnosť poskytnutie ochrany podľa článku 6 smernice Rady 93/13/EHS na to špecializovanými subjektmi.

Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamená, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 188/2012 publikované ako rozhodnutie 62. v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4/2014). V predmetnej veci vstup vedľajšieho účastníka nemožno vyhodnotiť ako nanútený, keďže žalovaná podaním doručenom súdu prvého stupňa dňa 12.08.2014 (čl. 27 spisu) vyjadrila výslovný súhlas s vystupovaním vedľajšieho účastníka v konaní na jej strane.

Podľa článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa členské štáty zaviazali k vytvoreniu účinných mechanizmov, aby sa predchádzalo súvislému používaniu neprijateľných (nekalých) zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Práve vedľajší účastník môže privodiť naplnenie tohto cieľa svojou aktivitou.

Súd prvého stupňa sa dôsledne riadil vyššie uvedeným, preto správne rozhodol, ak pripustil na strane žalovanej ako vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 343 828. Uvedený vedľajší účastník, ktorého cieľom je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do súdneho konania, preukázal splnenie uvedených podmienok. Je splnená aj ďalšia podmienka, a to, že konanie v predmetnej veci je konaním spotrebiteľským a vedie sa proti žalovanej, ktorá je spotrebiteľ.

Podstatou účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej je snaha všetkými dostupnými procesnými prostriedkami pomôcť tejto strane, na ktorej v konaní vystupuje, k výhre v spore a má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako hlavný účastník konania, teda môže podávať opravné prostriedky.

Ak by išlo o neinformovaného spotrebiteľa, súd v takýchto prípadoch zohľadní úkon vedľajšieho účastníka, aj keď odporuje úkonu spotrebiteľa, ale je v jeho záujme (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ, bod 50), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhájovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“).

S poukazom na čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, podľa ktorého súd nemá aplikovať a prihliadnuť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle cieľov Smernice Rady 93/13/EHS je treba ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. vykladať tak, že ak vedľajší účastník vstúpil do konania do právoplatného skončenia veci, je treba mu rozhodnutie doručiť a umožniť mu podať opravný prostriedok, ak sa takýmto opravným prostriedkom dá zabrániť porušeniu čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13 ES o neprijateľných zmluvných podmienkach.

Súd je povinný vykladať aplikovať ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. umožňujúce vedľajšiemu účastníkovi konať samému za seba tak, aby sa nezmarila možnosť vedľajšieho účastníka zbaviť spotrebiteľa plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky (nekalej obchodnej praktiky), ak konanie ešte nie je právoplatne skončené.

Aj odvolací súd je preto toho názoru, že námietky žalobcu proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania s názvom Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 343 828 nie sú na mieste a tieto námietky sú nedôvodné. K odvolacej námietke týkajúcej sa toho, že účelom vstupu do konania je nie ochrana spotrebiteľa, ale zisk vzniknutý z priznaných trov konania, odvolací súd uvádza, že účelnosť trov konania bude posudzovaná pri rozhodnutí, ktorým sa bude konanie vo veci končiť. V tomto štádiu konania túto námietku je predčasné vyhodnocovať.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa postupom podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.